

TEKST A og B: Om jihad

TEKST A: T. Jensen & M. Rothstein: Om jihad

5 *Om bl.a. jihad skriver de to danske religionsforskere Tim Jensen og Michael Rothstein:*

Som regel oversættes jihad med "hellig krig" og mange opfatter jihad som en angrebskrig, hvor muslimerne Allahs navn, søger at udbrede islam og dræbe ikke-muslimer, og hvor muslimer, der deltager og dør i kamp, får martyrstatus og sikres direkte adgang til Paradis. Sådan kan jihad også forstås af muslimer ikke mindst når religionen gøres til et konkret politisk aktiv. Men når det gælder de traditionelle islamiske fortolkninger af jihad og de dertil hørende spørgsmål om, hvad der ifølge islam kan anses for at være en hellig eller en retfærdig krig, viser det sig, at sagen er mere nuanceret. [...]

15 I Koranen finder vi flere betegnelser (jihad, qital og ghazw) for kamp, krig og krigstogt. Jihad (se især sura 4,95) kan oversættes "anstrengelse" eller "stræben" og bruges om det enkelte menneskes anstrengelser for at tænke og handle som en god muslim. Jihad betyder dog også kamp, primært i betydningen at kæmpe og risikere liv og ejendom i forsvaret mod islams fjender, især den kamp Muhammed og hans tilhængere skulle føre mod Kuraish-stammen i Mekka, der forsøgte at forhindre etableringen af islam.

20 Ghazw betegner i Koranen primært de på den tid velkendte former for pludselige overfald (razziaer), som også muslimerne benyttede sig af. Men siden betegner det også de militære ekspeditioner, som de muslimske herskere fra 700-tallet sendte mod bl.a. det kristne Byzans. Qital - i modsætning til jihad - indebærer altid konkret kamp eller krig og anvendes hyppigt i koranen. Qital kan dog ikke opfattes som en individuel religiøs pligt og i både koranen og den senere islamiske tradition er der adskillige udsagn, der kan tolkes som regler for, hvornår og hvordan en muslim må gå i krig og dræbe, dvs. hvornår en krig er retfærdig: Krigen må kun kæmpes for at forsvare og beskytte islam, de troende og deres samfund. Den må ikke eskalere og udarte til krig for krigens skyld, og den skal afsluttes, så snart angrebet er slået tilbage, og fjenden har trukket sig. [*Etikken og religionerne*. Aschehoug / Kbh. 1998, s.156-157].

30

TEKST B: Tina Maggaard: Om jihad

Om samme emne skriver religionsforskeren Tina Maggaard:

35

I Medina-perioden, hvor Muhammads status som hærfører bliver fremtrædende, overføres fjendebilledekategorierne på større grupper af personer, og til mennesker, som Muhammad ikke kender personligt. Ligeledes suppleres og uddybes disse kategorier i forbindelse med, at det territoriale aspekt bliver fremtrædende.

40

Som allerede nævnt, er mission et vigtigt redskab i udbredelsen af islam. Men Koranen giver også den rettroende andre midler. Hadith indeholder talrige beskrivelser af kampscener inden for rammerne af den legale krig. Denne legalitet afstemmes ideelt efter Muhammads eksempel som hærfører. At følge hans forskrifter og handlinger er altså, hvad der gør den konkrete, væbnede kamp legal. Der findes i Koranen 36 referencer til udtryk udledt af roden qa-ta-la, der

henviser til at kæmpe, dræbe eller blive dræbt. Udtrykkene udledt af roden ja-ha-da, som udtrykket jihad udspringer af, er mere tvetydige, da de betyder 'at kæmpe', 'at anstrenge sig' snarere end at dræbe. Men næsten alle referencerne udledt af denne rod forefindes i fortællinger, der ikke lader tvivl om kampens væbnede karakter. Kun én ja-ha-da reference (29,6), præsenterer utvetydigt kampen som et indre, åndeligt fænomen, og ikke som et ydre, (oftest militært), fænomen. Men denne reference har ikke megen vægt overfor mere end et halvt hundrede referencer til konkret væbnet kamp i Koranen og langt flere i Hadith. [...]

5
10
15
20

Konceptualiseringen af fjendebillederne og voldsforestillingerne sker i Mekka, operationaliseringen af samme sker i Medina. [...] Muhammeds første mål er kontrol over mennesker, både religiøst og juridisk: Folk skal være rettroende, som han definerer det, og adlyde hans lovgivning og forskrifter. De vantrø bedømmes efter et politisk kriterium som fjender, efter et juridisk kriterium som kriminelle, efter et intellektuelt kriterium som ukloge, efter et sandhedskriterium som løgnere og efter et 'sanitært' kriterium som rådne eller som urene dyr. [...] Fjendebillederne er vigtige at udrede, fordi de retfærdiggør voldsudøvelsen, der er til stede på flere planer i Koranen. Voldsudøvelsen fremstilles som et legitimt middel mod målene, der altså er kontrol over mennesker og erobring af territorium. Voldsforestillingerne er ligeledes konstante gennem de to perioder. I Mekka-perioden kun som mentale forestillinger, i Medina som realisering af disse forestillinger. ["Fjendebilleder og voldsforestillinger i islamiske grundtekster", i: M. Thorup o.a.: *Totalitarisme. Venskab og fjendskab*. Aarhus Universitetsforlag / Århus 2007, s.221, 226]